

SPRÁVA

**O PÄTNÁSTOM KOLE ROKOVANÍ
O TRANSATLANTICKOM OBCHODNOM
A INVESTIČNOM PARTNERSTVE**

Október 2016

Obsah

ÚVOD	3
1. PRÍSTUP NA TRH	3
1.1 Obchod s tovarom: Colné sadzby a prístup na trh	3
1.2 Verejné obstarávanie	3
1.3. Obchod so službami	5
1.4. Pravidlá pôvodu	5
2. REGULAČNÁ ČASŤ	7
2.1. Regulačná súdržnosť	7
2.2. Technické prekážky obchodu (TBT)	7
2.3. Sanitárne a fytosanitárne otázky	8
2.4 Sektory	8
<i>Lieky</i>	8
<i>Kozmetické výrobky</i>	9
<i>Textílie</i>	9
<i>Automobily</i>	10
<i>Zdravotnícke pomôcky</i>	10
<i>IKT</i>	11
<i>Strojárstvo</i>	11
<i>Chemikálie</i>	11
<i>Pesticídy</i>	12
3. PRAVIDLÁ	13
3.1. Obchod a trvalo udržateľný rozvoj	13
3.2. Obchod s energiou a surovinami	13
3.3. Malé a stredné podniky	14
3.4. Colné záležitosti a uľahčenie obchodu	15
3.5. Práva duševného vlastníctva a zemepisné označenia	15
3.6. Urovnávanie sporov medzi štátmi	16
3.7. Ochrana investícií	16
3.8 Právne a inštitucionálne otázky	16

SPRÁVA O PÄTNÁSTOM KOLE ROKOVANÍ
O TRANSATLANTICKOM OBCHODNOM A INVESTIČNOM PARTNERSTVE
(New York, 3. – 7. októbra 2016)

ÚVOD

V pätnástom kole rokovaní o TIPP, ktoré sa uskutočnilo 3. až 7. októbra 2016 v New Yorku, sa kládol silný dôraz na konsolidáciu znenia. Celkovo sa dosiahol značný pokrok, a to najmä v niektorých kapitolách týkajúcich sa regulácie.

PODROBNE O JEDNOTLIVÝCH OBLASTIACH ROKOVANÍ

1. PRÍSTUP NA TRH

1.1 Obchod s tovarom: Colné sadzby a prístup na trh

Priemyselné colné sadzby

EÚ a Spojené štáty ukončili prevažnú časť rokovaní o odstránení ciel na priemyselné výrobky. Zmluvné strany rokovali o možných úpravách svojich ponúk colných sadzieb, na základe ktorých by sa zvýšil počet sadzobných položiek, ktoré by boli po nadobudnutí platnosti oslobodené od cla. Zatiaľ čo sa v bezprostrednej budúcnosti žiadna nová ponuka neplánuje, zvyšné sadzby, ktoré treba odsúhlasiť, sú dobre vymedzené a ich počet je obmedzený.

Pol'nohospodársky tovar

Zasadnutie týkajúce sa poľnohospodárstva pozostávalo z troch častí: návrh kapitoly o poľnohospodárstve, colných sadzbách a necolných otázkach.

Pokiaľ ide o konsolidované znenie o poľnohospodárstve, zmluvné strany ďalej rokovali o svojich príslušných stanoviskách k nedoriešeným otázkam, najmä v súvislosti s vínom, destilátmi a hospodárskou súťažou v rámci vývozu.

Pokiaľ ide o colné sadzby, diskusia bola naďalej zameraná na výrobky v rámci 97 % položiek, na ktoré sa vzťahuje druhá ponuka, pričom každá strana označila konkrétne vývozné záujmy a požiadavky na obmedzenie navrhovaných prechodných období. Nepreskúmali sa výrobky identifikované ako najcitlivejšie.

Pokiaľ ide o špecifické necolné otázky, ktoré predniesla EÚ, USA nepredstavili žiadny nový prvok.

Kapitola týkajúca sa obchodu s tovarom

Vyjednávači posúdili zásadné rozdiely v kapitole o obchode s tovarom, ktoré sa nevyriešili, a dohodli sa na krokoch na vyriešenie nedoriešených otázok.

2. Verejné obstarávanie

Ako sa potvrdilo na začiatku rokovaní, verejné obstarávanie je kľúčovým ofenzívnym záujmom EÚ a prioritou v rámci TTIP. EÚ preto pokračovala v úsilí na dosiahnutie spoločného cieľa, ktorý vypracovala pracovná skupina na vysokej úrovni EÚ – USA pre zamestnanosť a rast (ďalej len „HLWG“) počas pätnásteho kola rokovaní. O verejnom obstarávaní sa diskutovalo dva dni. Ako sa dohodlo v rámci HLWG, cieľom je vytvoriť „podstatne lepší prístup k príležitostiam v rámci vládneho obstarávania na všetkých úrovniach vlády na základe vnútroštátneho zaobchádzania“.

Jedným zo základných pilierov kapitoly TTIP o verejnom obstarávaní je súbor pravidiel, ktoré musia verejné subjekty uplatňovať počas obstarávania. Diskusie o verejnom obstarávaní počas pätnásteho kola rokovaní boli zamerané na tieto znenia ustanovení. Ako sa stanovilo na začiatku rokovaní, východiskovým bodom diskusií o znení je text Dohody WTO o vládnom obstarávaní (GPA), ktorej signatármi sú EÚ aj USA. V texte sú vymedzené postupy, ktoré verejné orgány uplatňujú pri obstarávaní, vrátane transparentnosti a nediskriminácie, ktoré sú základnými zásadami všetkých pravidiel obstarávania.

Diskusie v pätnástom kole umožnili identifikáciu spoločného záujmu a pokrok v príprave na výber ustanovení. EÚ zdôraznila význam znení ustanovení, ktoré v postupoch obstarávania podporujú transparentnosť, nediskrimináciu a vhodné zohľadnenie environmentálnych a sociálnych aspektov, ako aj pracovných práv. Pokiaľ ide o transparentnosť, EÚ zdôraznila, že jednotný elektronický prístupový bod k informáciám o príležitostiach v oblasti obstarávania a vhodné používanie elektronických prostriedkov na predkladanie ponúk by uľahčilo účasť MSP v postupoch obstarávania USA, ako aj s ohľadom na verejné zákazky na subfederálnej úrovni (štáty a mestá). EÚ v tejto súvislosti tiež zdôraznila, že požiadavky na predchádzajúcu registráciu dodávateľov by v prístupe k informáciám nemali vytvárať prekážky.

Diskusie sa okrem iného týkali aj oblastí rámcových zmlúv, mechanizmov preskúmania a verejno-súkromných partnerstiev. Počas pätnásteho kola umožnili diskusie v týchto oblastiach na oboch stranách ďalšie objasnenie právnych rámcov a postupov.

1.3. Obchod so službami

Cezhraničný obchod so službami

Obidve strany sa zúčastnili na zasadnutí vyhradenom pre text o cezhraničnom obchode so službami. Diskusie nám umožnili dosiahnuť ďalší pokrok v konsolidácii znenia, a to najmä v oblasti vymedzenia pojmov. V niekoľkých iných oblastiach sa odsúhlasili ďalšie kroky.

Viedli sme aj diskusie o vzájomnom uznávaní dohôd vrátane rámca pre budúcu prácu pri uznávaní kvalifikácií, ako aj špecifickú diskusiu o architektoch, strojárstve a audítorstve. Obidve zmluvné strany potvrdili svoje odhodlanie dosiahnuť ďalší pokrok v tomto smere.

Finančné služby

Trojdnňové diskusie viedli k ďalšej konsolidácii znenia v súvislosti s určitými ustanoveniami. Diskutovali sme o mnohých ustanoveniach textu vrátane vymedzení pojmov, výnimiek a inštitucionálnych ustanovení.

Obidve strany si vymenili aj technické informácie o príslušných ponukách. Následne sme uzatvorili preskúmanie ponuky EÚ a prevažnej časti ponuky USA.

1.4. Pravidlá pôvodu

Posudzovali sa tieto otázky:

i) „Postupy týkajúce sa pôvodu“ (oddiel B)

EÚ a USA na základe právnych textov oboch zmluvných strán diskutovali o podmienkach nároku na preferenčný štatút, overovacích postupoch a požiadavkách na zamietnutie preferencií.

ii) Časť „Všeobecné ustanovenia“ (oddiel A)

Zmluvné strany sa zamerali na scenáre kumulácie a vymedzenia pojmov pre pravidlá týkajúce sa cien.

iii) Pravidlá pre konkrétny výrobok

Zmluvné strany viedli prvé diskusie o kapitolách HS 1 až 24, ktoré sa pred daným kolom vymenili. Zmluvné strany tiež porovnali prahové hodnoty USA pre priemyselné výrobky, ktoré boli predložené pred daným kolom. Obidve zmluvné strany v tejto fáze predložili návrhy o takmer všetkých pravidlách pre konkrétny výrobok.

Pravidlá pôvodu týkajúce sa textílií

Nasledovali diskusie na základe porovnávacích tabuliek v súvislosti s pravidlami pre konkrétny výrobok, v ktorých sa určila miera, do akej sa odlišuje podstata oboch návrhov. Zmluvné strany tiež vykonali kroky na preklopenie medzery medzi rôznymi prístupmi k vypracovaniu návrhu pravidiel. Diskusie sa nakoniec zamerali na osobitosti v oblasti overovania pôvodu podľa návrhu USA a overovania iných otázok, ktoré sa netýkali preferencií.

2. REGULAČNÁ ČASŤ

2.1. Regulačná súdržnosť

Zmluvné strany pokračovali v konštruktívnych diskusiách o osvedčených regulačných postupoch a spolupráci v oblasti regulácie a dosiahli značný pokrok pri objasňovaní navrhnutých textov a základných koncepcií; pokiaľ ide o osvedčené regulačné postupy, boli zahrnuté najmä ustanovenia týkajúce sa včasného regulačného plánovania, posúdenia vplyvu, hodnotení *ex post* a transparentnosti. Pokiaľ ide o spoluprácu v oblasti regulácie, boli zahrnuté najmä mechanizmy na začatie spolupráce v oblasti regulácie, návrhy zúčastnených strán a ustanovenia, ktorými sa riadi spolupráca v oblasti regulácie medzi zmluvnými stranami. Inštitucionálny rámec pre spoluprácu v oblasti regulácie sa prerokoval na úrovni hlavných vyjednávačov.

2.2. Technické prekážky obchodu (TBT)

Zmluvné strany pokračovali v diskusii o návrhoch ustanovení svojich príslušných textov návrhu týkajúcich sa: transparentnosti, riešení obchodných záležitostí, spolupráce a inštitucionálnych ustanovení, najmä zriadenia výboru pre technické prekážky obchodu v rámci TTIP, noriem a posudzovania zhody.

Pokiaľ ide o posudzovanie zhody, zmluvné strany ďalej diskutovali o tom, akým spôsobom by mohla dovážajúca strana prijať certifikáciu výrobkov, ktorá sa vykonáva na území vyvážajúcej strany podľa technických predpisov dovážajúcej strany. Obidve strany pokračovali vo výmene informácií o tom, ako by takýto systém mohol fungovať. Zmluvné strany tiež ďalej diskutovali o požiadavkách EÚ na zlepšenie systému posudzovania zhody tretích strán v USA, ktorý sa vzťahuje na elektrické zariadenie, najmä vzhľadom na dvojité testovanie komponentov, využívanie akreditácie na určenie orgánov na posudzovanie zhody a možnosť používania spoločnej značky na identifikáciu vyhovujúcich výrobkov.

Pokiaľ ide o normy, zmluvné strany ďalej diskutovali o tom, ako sa dá zlepšiť transparentnosť, keď ich príslušné regulačné orgány odkazujú na normy v technických predpisoch (na ich podporu), najmä tým, že zabezpečia, aby bola verejnosť vopred informovaná o ich zámere používať, požadovať alebo tvoriť normu pre konkrétnu regulačnú oblasť. Diskutovali tiež o požiadavke USA, aby normy vytvorené podľa normotvorných organizácií nachádzajúcich sa v USA umožňovali predpoklad zhody s požiadavkami právnych predpisov EÚ. EÚ vysvetlila, že jedine harmonizované normy vytvorené v súlade s právnymi predpismi EÚ umožňujú predpoklad zhody, a keďže normy EÚ nie sú v skutočnosti povinné, výrobcovia v USA už môžu používať normy USA pri uvádzaní výrobkov na trhu EÚ, pokiaľ sú schopní v jednotlivých prípadoch preukázať, že predávané výrobky vyhovujú požiadavkám platných právnych predpisov EÚ.

Zmluvné strany diskutovali aj o otázke zvýšenej účasti expertov z USA na tvorbe európskych noriem, ako aj o spôsobe posilnenia spolupráce medzi normotvornými organizáciami v USA a EÚ.

Zmluvné strany nakoniec rozprávali o tom, ako nadviazať na existujúce oznamovacie povinnosti v súvislosti s technickými predpismi a postupmi posudzovania zhody, ktoré boli stanovené v dohode Svetovej obchodnej organizácie o technických prekážkach obchodu s cieľom zvýšiť účinnosť postupu, najmä prostredníctvom intenzívnejšieho dialógu medzi zmluvnými stranami o oznámených návrhoch s cieľom reagovať na vzájomné pripomienky a obavy.

2.3. Sanitárne a fytosanitárne otázky

Vyjednávači v tomto kole diskutovali takmer o všetkých navrhovaných článkoch v kapitole venovanej sanitárnym a fytosanitárnym otázkam: t. j. o kontrolách dovozu, auditoch, rovnocennosti, osvedčovaní, uplatňovaní sanitárnym a fytosanitárnym opatrení, postupoch schvaľovania, kontrolách dovozu, dobrých životných podmienkach zvierat, antimikrobiálnej rezistencii, núdzových opatreniach, Výbore pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia, a technických pracovných skupinách, transparentnosti, rovnocennosti, regionalizácii, ako aj o vede a riziku. Rokovania boli celkovo konštruktívne a umožňovali dobré porozumenie hlavných priorít a otázok na oboch stranách. Týmto spôsobom sa vytvorila základy pre ďalšie intenzívne úsilie. Viedli sa konštruktívne diskusie o kontrolách dovozu. Diskusie o návrhu EÚ k článku o uplatňovaní sanitárnym a fytosanitárnym opatrení, aby sa s EÚ zaobchádzalo ako s jedným subjektom na účely sanitárnym a fytosanitárnym otázok v záujme pragmatického napredovania, si budú vyžadovať ďalšie rokovania. Návrh EÚ o postupoch schvaľovania, ktorého cieľom je predvídateľný a rýchly postup, si tiež bude vyžadovať ďalšie výmeny názorov. EÚ zopakovala svoje stanovisko k dobrým životným podmienkam zvierat. EÚ ďalej diskutovala o prierezových prvkoch pre postupy schvaľovania s cieľom zabezpečiť ich predvídateľnosť, ak existujú, a zabrániť tomu, aby obmedzovali obchod. USA tiež poskytli vysvetlenia týkajúce sa spôsobu riešenia otázky súvisiacej s vedou a rizikom v rámci uvedenej kapitoly. EÚ zopakovala svoje zdôvodnenie pre začlenenie témy antimikrobiálnej rezistencie do TTIP.

2.4 Sektory

Lieky

Kontroly správnej výrobných praxe

Diskutovalo sa o súčasnom stave a organizácii hodnotenia zo strany inšpektorátov správnej výrobných praxe v USA a EÚ. Vzhľadom na dosiahnutý pokrok sa uvažuje o uzatvorení dohody o vzájomnom uznávaní kontrol správnej výrobných praxe, a to do januára 2017. Existuje však množstvo iných otázok, ktoré musia zmluvné strany ešte odsúhlasiť/prediskutovať, najmä so zreteľom na rozsah pôsobnosti ustanovení a operatívne vykonávanie.

Text TTIP pre farmaceutický sektor

Návrhy [EÚ](#) a USA sa porovnali s cieľom určiť oblasti zhody. V prípade niektorých ustanovení sa diskutovalo o prvých pokusoch o spoločný jazyk. EÚ poukázala predovšetkým na svoje články 4 a 5 o spolupráci na úrovni medzinárodných organizácií a zavádzaní medzinárodných noriem a na článok 6.1 o povolení výroby liekov. Ďalšími predmetmi rokovania boli otázky o rozsahu pôsobnosti a vymedzení pojmov, výmene dôverných informácií medzi regulačnými orgánmi a spolupráci v oblasti regulácie, ako aj o návrhoch USA, ktoré neboli zahrnuté v texte EÚ. EÚ rovnako ako v predchádzajúcom kole opätovne zdôraznila význam dosiahnutia dohody týkajúcej sa ustanovení o stabilnej spolupráci v oblasti regulácie. EÚ v súvislosti so svojím článkom 6 zdôraznila potrebu dodržania jasného záväzku k spolupráci v oblastiach strategického záujmu (článok 6.2) a spolupráci v oblasti antimikrobiálnej rezistencie (článok 6.3). EÚ opakovane potvrdila svoj záujem o zahrnutie veterinárnych liekov do rozsahu pôsobnosti textu.

Kozmetické výrobky

Diskutovalo sa o návrhu EÚ týkajúcom sa prílohy o [kozmetických výrobkoch](#) a texte USA. EÚ opakovane zdôraznila, že podľa nej by mal byť rozsah pôsobnosti ustanovení TTIP o kozmetických výrobkoch čo možno najkomplexnejší s cieľom zahrnúť všetky výrobky, na ktoré sa vzťahuje právne vymedzenie pojmu kozmetické výrobky v EÚ (niektoré z výrobkov sa v USA klasifikujú ako lieky, ktorých výdaj nie je viazaný na lekárske predpis). Pokiaľ ide o posúdenie bezpečnosti zloženia, EÚ poznamenala, že text EÚ by mohol obsahovať vhodné prostriedky na spoluprácu v oblasti zložiek kozmetických výrobkov bez akejkoľvek povinnosti dosiahnuť akékoľvek konkrétne spoločné regulačné opatrenie. Pokiaľ ide o metódy testovania na zvieratách, EÚ opakovane zdôraznila svoj strategický záujem o vývoj a uznanie alternatívnych metód k testovaniu na zvieratách na regulačné účely. EÚ opakovane prejavila záujem o prácu v oblasti noriem významných pre uvedený sektor. Viedli sa diskusie o medzinárodnej a dvojstrannej spolupráci, ako aj o návrhoch USA, ktoré nie sú zohľadnené v texte EÚ. EÚ rovnako ako v predchádzajúcom kole opätovne zdôraznila význam dosiahnutia dohody týkajúcej sa ustanovení o stabilnej spolupráci v oblasti regulácie a udržania jasného záväzku pracovať v oblastiach strategického záujmu. Diskusie budú pokračovať v ďalšom kole.

Textílie

Pred začiatkom kola sa predložil návrh USA o textíliách a regulačný text o odevoch. Návrh prílohy o textíliách, ktorý vypracovala EÚ, možno nájsť [tu](#).

Viedli sa podrobné diskusie o návrhoch USA a EÚ. Diskutovalo sa o otázkach ako je výmena informácií a možná spolupráca pri označovaní názvov vlákien, spolupráca v oblasti bezpečnostných požiadaviek a postupov posudzovania zhody, ako aj spolupráca v oblasti významných noriem pre sektor textílií a odevov.

Automobily

Ďalším predmetom diskusií boli bezpečnostné aspekty právnych predpisov v automobilovom priemysle, a predovšetkým predbežný zoznam diskusií o regulačnej rovnocennosti a harmonizácii. Zmluvné strany si vymenili ďalšie podrobné informácie o položkách, pri ktorých sa očakávajú ďalšie vstupy, a v tomto úsilí budú pokračovať až do finalizácie.

Predložili sa aktuálne informácie o príslušnom vývoji položiek v prípadoch urýchlenej dvojstrannej harmonizácie a o činnostiach na zvýšenie účinnosti dohody EHK OSN z roku 1998.

Okrem toho sa prvýkrát predstavil návrh sektorovej prílohy USA, v ktorom sa vymedzujú ustanovenia o rozsahu pôsobnosti, spolupráci v oblasti regulácie a výskumu a dvojstrannej harmonizácii, ako aj o spolupráci v kontexte dohody EHK OSN z roku 1998.

Zdravotnícke pomôcky

Viedli sa podrobné diskusie o návrhu prílohy o [zdravotníckych pomôckach](#), ktorý vypracovala EÚ, ako aj o texte návrhu USA. Text EÚ obsahoval hlavné prvky, ktoré boli predmetom diskusie s USA počas predchádzajúcich kôl rokovania o TTIP (unikátna identifikácia pomôcky, uvedenie regulovaných výrobkov a miesto pre jednotný audit systémov riadenia kvality. Návrh textu EÚ obsahuje ďalšie prvky, o ktorých sa v rámci TTIP v minulosti nediskutovalo, EÚ ich však považuje za dôležité z regulačného hľadiska, a to konkrétne spoluprácu v oblasti výmeny informácií o nevyhovujúcich zdravotníckych pomôckach a spoluprácu v oblasti noriem.

Návrhy EÚ a USA týkajúce sa prílohy o zdravotníckych pomôckach sa porovnali, aby sa určili oblasti zhody. V prípade niektorých ustanovení, najmä v súvislosti s unikátnou identifikáciou pomôcky, sa diskutovalo o uvedení regulovaných výrobkov a prvých pokusoch o zavedenie spoločného jazyka pre jednotný audit. Podrobne sa diskutovalo aj o článkoch 4 a 5 o spolupráci v medzinárodných organizáciách a uplatňovaní medzinárodných noriem. Ďalej sa diskutovalo o rozsahu pôsobnosti a vymedzeniach pojmov, výmene dôverných informácií medzi regulačnými orgánmi a spolupráci v oblasti noriem a regulácie, ako aj o návrhoch USA, ktoré neboli zahrnuté v texte EÚ. EÚ rovnako ako v predchádzajúcom kole opätovne zdôraznila význam dosiahnutia dohody týkajúcej sa ustanovení o stabilnej spolupráci v oblasti regulácie a udržania jasného záväzku pracovať v oblastiach strategického záujmu.

EÚ okrem toho poskytla aktuálne informácie o súčasnom stave svojich nových právnych predpisov o zdravotníckych pomôckach, pričom naznačila, že uvedené dva texty schválili spoluzákonodarcovia v polovici júna.

Predložili sa aj aktuálne informácie o práci Medzinárodného fóra regulačných orgánov zdravotníckych pomôcok.

IKT

Strany diskutovali o návrhu textu USA, ktorý zahŕňa ustanovenia o elektronickom označovaní, elektronickom zdravotníctve – v súvislosti s vývojom medzinárodných súhrnných údajov pacienta –, spolupráci pri dohľade nad trhom s rádiovými zariadeniami, kódovaní a elektronickej dostupnosti. EÚ uvítala návrh, ktorý bol už predložený v júli, a položila otázky na objasnenie rozsahu pôsobnosti a súboru povinností, ktoré by z toho vyplývali pre zmluvné strany. EÚ preukázala otvorenosť spolupracovať v oblastiach obojstranného záujmu, ako je napríklad dohľad nad trhom s rádiovými zariadeniami a elektronická dostupnosť, pričom poukázala na súčasné problémy v oblastiach ako je kódovanie alebo elektronické zdravotníctvo, ktoré sú v právomoci členských štátov a pri ktorých sa EÚ nemôže zaviazat' k žiadnym regulačným výsledkom. EÚ v súvislosti s elektronickým označovaním poznamenala, že sa nemôže zaviazat' k regulačnému výsledku, ale dodala tiež, že skutočne existujú iniciatívy zamerané na uľahčenie súladu s právnymi predpismi pomocou elektronických prostriedkov.

Strojárstvo

USA a EÚ diskutovali o návrhu textu o strojárstve, predovšetkým o otázkach, ktoré sa týkajú spôsobu, akým by sa príloha o strojárstve mohla začleniť do celkovej dohody, a najmä o jej vzťahu ku kapitole o technických prekážkach obchodu. USA vyjadrili obavy v súvislosti so širokým regulačným rozsahom pôsobnosti návrhu EÚ, pričom poukázali na početnosť agentúr a právnych predpisov v USA, na ktoré sa vzťahuje návrh EÚ, a vyslovili pochybnosti o jeho vzťahu k jednotlivým horizontálnym ustanoveniam TTIP o spolupráci v oblasti regulácie a technických prekážkach obchodu. EÚ poznamenala, že navrhované činnosti týkajúce sa spolupráce v oblasti regulácie sú dobre vymedzené a založené na vstupných údajoch získaných počas konzultácií s rôznymi zainteresovanými stranami.

Chemikálie

Hlavná časť tohto kola bola venovaná diskusiám o návrhu textu EÚ pre prílohu týkajúcu sa sektora chemikálií. EÚ informovala, že otázka, či by sa z toho mohla stať príloha ku kapitole o spolupráci v oblasti regulácie alebo samostatná kapitola, ostala otvorená a konečné rozhodnutie sa prijme neskôr. Napriek tomu, že USA nepredložili žiadne pripomienky ani písomné otázky po poslednom kole, položili mnoho otázok o návrhu textu EÚ, a to najmä na jeho objasnenie, a informovali, že na svojom návrhu stále pracujú.

Podobne ako pri predchádzajúcich kolách sa preskúmal pokrok v oblasti pilotných projektov týkajúcich sa prioritných chemických látok, klasifikácie a označovania látok. USA informovali, že niektoré chýbajúce informácie týkajúce sa jedného z pilotných projektov o posudzovaní prioritných látok by sa mali čoskoro zverejniť.

Technická analýza rozdielov v pravidlách klasifikácie pre zmesi v kartách bezpečnostných údajov (SDS) bola ukončená a odsúhlasil sa začiatok rozsiahlej konzultácie s členskými štátmi a zainteresovanými stranami s cieľom získať spätnú väzbu o tom, či zistené rozdiely spôsobujú problémy v praxi.

Pesticídy

EÚ a USA v krátkosti zhodnotili možné ciele pre sektorovú spoluprácu v oblasti pesticídov. EÚ vyzvala USA, aby čoskoro predložili svoj návrh právneho opatrenia. Len v takomto prípade bude možné vyhodnotiť ambicióznosť, uskutočniteľnosť a pridanú hodnotu spolupráce v oblasti regulácie v tejto oblasti. EÚ označila spoluprácu v menej významných prípadoch za mimoriadne sľubnú. Vytvorili sa kontakty medzi úradom EÚ pre menej významné použitia v Paríži a projektom USA IR-4. EÚ predpokladá, že čoskoro dostane návrh právneho opatrenia USA.

3. PRAVIDLÁ

3.1. Obchod a trvalo udržateľný rozvoj

Pätnáste kolo rokovaní predstavovalo týždeň plný konštruktívnych diskusií o obchode a trvalo udržateľnom rozvoji so zameraním na prácu, životné prostredie a prierezové otázky. Rokovacia skupina pokračovala v úsilí o integráciu návrhov textov EÚ a USA.

Pokiaľ ide o tému práce, pozornosť bola venovaná najmä ustanoveniam, ktoré sa týkali:

- kľúčových pracovných noriem a iných nástrojov Medzinárodnej organizácie práce (MOP). V tejto súvislosti sa skupina tiež podrobne zaoberala návrhom EÚ, ktorý sa týkal vypracovania „tematických článkov“ o každej z kľúčových pracovných noriem, napr. so zreteľom na nútenú a povinnú prácu,
- úrovni ochrany práce vo vnútroštátnom práve a ich vykonávaní,
- spolupráce v obchodných otázkach v oblasti práce medzi EÚ a USA, ako aj s ohľadom na tretie krajiny. Obidve strany potvrdili význam nadviazania na najnovšie pozitívne skúsenosti, ako napríklad na úspešnú spoluprácu počas prípravy druhého fóra zainteresovaných strán mjanmarskej iniciatívy na podporu pracovných práv (29. – 30. septembra 2016).

Pokiaľ ide o životné prostredie, skupina aktívne vyvíjala úsilie na dosiahnutie integrácie textu vzhľadom na ustanovenia týkajúce sa domácich úrovni ochrany a účinného presadzovania, a neodchýlenia sa od vnútroštátneho práva, ako aj trvalo udržateľného riadenia rybníctva vrátane boja proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému (NNN) rybolovu. Podrobné výmeny názorov sa uskutočnili aj v súvislosti s návrhom EÚ o zachovaní a udržateľnom riadení voľne žijúcich zvierat a lesov vrátane boja proti nezákonnému obchodu s voľne žijúcimi zvieratami a výrobkami z dreva. Prebiehali intenzívne diskusie o návrhoch každej strany v súvislosti s mnohostrannými dohodami o životnom prostredí (MEA).

Vďaka týmto rokovaniam mohli EÚ a USA priblížiť svoje príslušné stanoviská a jasne identifikovať oblasti, v ktorých sa ich názory zblížujú, ako aj body, v ktorých sa odlišujú.

Skupina súhlasila s pokračovaním v rokovaní o rôznych oblastiach medzi zasadnutiami, a to aj v súvislosti s návrhmi EÚ o biodiverzite a nakladaní s odpadom a chemikáliami.

Pokiaľ ide o prierezové otázky, skupina pokračovala vo výmenách názorov o inštitucionálnych záležitostiach so zreteľom na aktuálne postupy EÚ a USA v rámci existujúcich dohôd o voľnom obchode a návrhov pre TTIP, najmä vzhľadom na text, ktorý predložila EÚ pre inštitucionálnu kapitolu. EÚ potvrdila, že má v úmysle doplniť túto časť osobitnými ustanoveniami o inštitucionálnej štruktúre pre kapitolu o obchode a trvalo udržateľnom rozvoji. EÚ aj USA zdôraznili v súvislosti s TTIP význam

začlenenia ustanovení na zabezpečenie účinnej interakcie s občianskou spoločnosťou a poskytnú príklady svojich jednotlivých skúseností s dohodami o voľnom obchode, ktoré už nadobudli platnosť.

3.2. Obchod s energiou a surovinami

EÚ a USA viedli dvojdňové intenzívne rokovania.

EÚ zdôraznila, že bez písomného textu zo strany USA nebude možné dosiahnuť cieľ, ktorým je predloženie konsolidovaných textov do konca funkčného obdobia súčasnej vlády USA, ak je to možné.

Prebíhala osobitná diskusia zameraná na možné horizontálne ustanovenia v kapitole o obchode s tovarom, a to v oblasti dovozných a vývozných monopolov, tranzitu a dovozu, ako aj vývozných cien – všetky ustanovenia, ktoré môžu mať význam pre obchod a investície do energie a surovín. Obidve strany súhlasili s tým, že sú potrebné ďalšie právne kroky oboch strán s cieľom doladiť návrhy znenia týchto ustanovení.

Obidve strany pokračovali v diskusii, ktorá sa začala v júli, o návrhu ustanovenia EÚ, ktoré sa zaoberá prístupom tretích strán k energetickým potrubiam a sieťam, s účasťou expertov z ministerstva energetiky USA (DOE).

Diskutovalo sa aj o návrhoch EÚ, ktoré sa zaoberajú spoluprácou medzi USA a EÚ v oblasti energie a surovín vo všeobecnosti a so zreteľom na energiu z obnoviteľných zdrojov a najmä energetickú účinnosť. Dohodlo sa, že EÚ a USA budú v najbližších týždňoch pokračovať v diskusii o určitých otázkach. Cieľom oboch strán je vypracovať alebo spresniť ustanovenia špecifické pre oblasť energie alebo týkajúce sa energie, podľa potreby, do decembra a bez toho, aby to ovplyvnilo ich umiestnenie v rámci TTIP.

3.3. Malé a stredné podniky

Diskusie sú založené na úplne konsolidovanom texte.

Väčšina textu už bola odsúhlasená, predovšetkým preambula, ustanovenia o spolupráci, ustanovenia o výmene informácií a inštitucionálna štruktúra. Otázky týkajúce sa iných oblastí rokovaní o TTIP, ktoré stále prebiehajú, však ostali v zátvorkách aj v kapitole o MSP.

Dosiahli sme značný pokrok v novom článku, ktorý odkazuje na iné oblasti TTIP, ktoré sú mimoriadne dôležité pre MSP.

Diskutovali sme aj o prebiehajúcich činnostiach v oblasti spolupráce.

3.4. Colné záležitosti a uľahčenie obchodu

Počas pätnásteho kola rokovaní dosiahli EÚ a USA ďalší pokrok vo viacerých oblastiach textu kapitoly, konkrétne v témach ako napríklad využívanie informačných technológií a elektronickej platby v rámci dovozných, vývozných a tranzitných operácií, požiadavky na dokumentáciu a údaje pri takýchto operáciách, pravidlá upravujúce uvoľnenie tovaru a vývoj systémov jednotného okna pre elektronické odosielanie dokumentácie a údajov vývozcami a dovozcami.

Diskusie sa na návrh EÚ dotkli aj tém, ktorým by prospela užšia transatlantická colná spolupráca, ako napríklad spoločný vývoj programov schválených prevádzkovateľov, snaha o harmonizáciu požiadaviek na údaje zo strany EÚ a USA, ako aj kroky pre rozvoj jednotných okien na oboch stranách Atlantiku.

Skupiny pre colné záležitosti a uľahčenie obchodu a obchod s tovarom tiež dosiahli ďalší pokrok v otázkach ako postupy pre dočasné použitie tovaru a colné zaobchádzanie s tovarom vráteným po oprave.

3.5. Práva duševného vlastníctva a zemepisné označenia

Počas pätnásteho kola rokovaní sa 2,5 dňa viedli diskusie o právach duševného vlastníctva so zameraním na oblasti s návrhmi textu. Dosiahol sa veľmi dobrý pokrok smerom ku konsolidovanému textu so značnými oblasťami spoločného záujmu.

Počas diskusií v tomto kole dokázali zmluvné strany odstrániť mnoho zátvoriek v textoch o medzinárodných dohodách, všeobecných ustanoveniach, spolupráci a odrodách rastlín, o ktorých sa predtým diskutovalo. Zmluvné strany pripravujú technické aktualizácie týchto textov, v ktorých sa zohľadnia záležitosti odsúhlasené počas tohto kola.

Najpokročilejšie a najbližšie k dohode (veľmi málo zátvoriek) sú texty o medzinárodných dohodách a spolupráci. Ostatné predložené texty, o cezhraničnom presadzovaní práv duševného vlastníctva, by mali byť dostupné v „konsolidovanej“ podobe do konca októbra. Počas kola sa nediskutovalo o cezhraničných opatreniach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva, zmluvné strany však súhlasili s naplánovaním DVC medzi zasadnutiami na túto tému s účasťou príslušných expertov.

USA na začiatku kola predložili svoje návrhy textu o obchodných tajomstvách, MSP a dizajnoch. EÚ poskytla niekoľko predbežných reakcií, ale bude musieť využiť interné konzultácie a poskytnúť písomné reakcie medzi zasadnutiami. Všetky tieto texty, ktoré predložili USA, v súvislosti s prvým posúdením, budú do veľkej miery kompatibilné s *acquis* a postupmi Únie a prima facie sa zdá, že EÚ by mohla súhlasiť s prácou na základe týchto textov, pričom by v prípade potreby navrhla vhodné úpravy.

Na úrovni hlavných vyjednávačov a vedenia sa v krátkosti diskutovalo o zemepisných označeniach, pričom obidve strany zopakovali svoje stanoviská.

3.6. Ochrana investícií

Pokiaľ ide o investičné pravidlá, diskusie sa zamerali na spoločné ustanovenia (vymedzenia pojmov; výkonnostné požiadavky; náhrada strát; vyvlastnenie; prevody; vyšší manažment a predstavenstvo; zamietnutie výhod) s cieľom ďalej objasniť príslušné voľby pri tvorbe návrhov a ciele politiky, ako aj identifikovať ďalšie oblasti približovania koncepčných prístupov. Predmetom diskusií bolo aj niekoľko ďalších ustanovení, ako napríklad subrogácia a dodržiavanie písomných záväzkov/investičných dohôd.

Pokiaľ ide o riešenie investičných sporov, dosiahol sa určitý pokrok v tých častiach príslušných návrhov textu, pri ktorých majú obidve strany podobné koncepčné a textové prístupy, alebo pri identifikácii spoločných cieľov a možných ďalších riešeniach návrhov. Diskusie boli okrem iného zamerané na rozsah pôsobnosti a vymedzenia pojmov, ustanovenia týkajúce sa priateľského riešenia sporov, mediácie, postupov konsolidácie viacnásobných nárokov, ustanovenia o včasnom zamietnutí nepodložených nárokov, úlohu zmluvnej strany dohody, ktorá sa nespóri, vymenovanie expertov, ktorí majú podávať správy o životnom prostredí, zdraví a bezpečnosti alebo iných záležitostiach, vzájomný vzťah medzi pravidlami riešenia investičných sporov a konaním o urovanie sporu medzi štátmi, uplatniteľné právne ustanovenia, dostupné opravné prostriedky, súbežné nároky, transparentnosť a etické požiadavky na rozhodcovské orgány.

3.7. Urovnávanie sporov medzi štátmi

Rokovania týkajúce sa kapitoly o urovnávaní sporov medzi štátmi sú v pokročilej fáze, pričom sa odsúhlasila približne tretina ustanovení a ostáva ešte značný počet ustanovení, v ktorých treba ešte doriešiť len menej významné otázky. Stredobod diskusie sa preto presúva smerom k nevyriešeným otázkam, pričom v niektorých prípadoch zastávajú EÚ a USA opačné stanoviská, čím sa do určitej miery prejavujú diskusie v rámci rokovaní WTO týkajúce sa Dohovoru o urovnávaní sporov.

Počas pätnásteho kola sa dosiahol pokrok v určitých technických otázkach, hoci sa zatiaľ nepodarilo vyriešiť žiadnu z citlivejších otázok. Prebehla aj krátka diskusia o špecifických ustanoveniach týkajúcich sa urovnávania sporov v oblasti finančných služieb a o návrhu EÚ v súvislosti s mediáciou. Obidve strany sa dohodli na ďalších prácach medzi zasadnutiami.

3. 8 Právne a inštitucionálne otázky

EÚ a USA viedli plodné diskusie o viacerých horizontálnych právnych otázkach, ako sú napríklad vymedzenie pojmov, počiatkové, administratívne/inštitucionálne a záverečné ustanovenia TTIP a výnimky. Diskusie sa sústredili na vymedzenia pojmov a inštitucionálne ustanovenia týkajúce sa správy dohody. Obidve strany sa dohodli na začiatku konsolidácie návrhov textu o administratívnych/inštitucionálnych ustanoveniach a vyjadrili svoju túžbu po stabilných ustanoveniach o výnimkách v TTIP. EÚ sa bude usilovať predložiť výnimky neskôr v tomto roku.